

Sygn. akt V KK 225/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 września 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Jacek Sobczak

Protokolant Katarzyna Wępa

w sprawie **P. Z.**

oskarżonego z art. 233 § 6 kk

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 kpk

w dniu 3 września 2015 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na korzyść P. Z.

od prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 19 sierpnia 2014 r.,

**1. uchyla zaskarżony wyrok i uniewinnia oskarżonego od
popelnienia zarzucanego mu czynu.**

2. kosztami postępowania w sprawie obciąża Skarb Państwa

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 19 sierpnia 2014 r., Sąd Rejonowy uwzględniając wniosek oskarżonego P. Z. złożony w trybie art. 387 § 1 k.p.k., uznał oskarżonego za winnego tego, że w dniu 28 października 2013 r. w Starostwie Powiatowym w G., jako pouczonej o odpowiedzialności karnej określonej w art. 233 § 1 k.k., złożył

wniosek o wydanie prawa jazdy zawierający fałszywe oświadczenie, iż w stosunku do niego nie orzeczono prawomocnym wyrokiem sądu zakazu prowadzenia pojazdów samochodowych, podczas gdy Sąd Rejonowy w O., wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2010 r., orzekł wobec niego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na 4 lata, który to wyrok uprawomocnił się w dniu 7 października 2010 r., a orzeczony zakaz obowiązywał w okresie od 7 października 2010 r. do 7 października 2014 r. – tj. popełnienia przestępstwa z art. 233 § 6 k.k. w zw. z art. 233 § 1 k.k. Sąd Rejonowy wymierzył za to oskarżonemu karę 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres 3 lat. Nadto na podstawie art. 71 § 1 k.k. orzekł wobec oskarżonego grzywnę w wysokości 150 stawek dziennych po 10 zł i obciążył go kosztami sądowymi oraz opłatą.

Wyrok ten nie został zaskarżony przez strony i uprawomocnił się w dniu 27 sierpnia 2014 r.

Od prawomocnego wyroku Prokurator Generalny wniósł kasację na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. na korzyść oskarżonego. Zarzucił rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a konkretnie art. 387 § 2 i 3 k.p.k., polegające na uwzględnieniu przez Sąd wadliwie sformułowanego wniosku oskarżonego P. Z. o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego, któremu nie sprzeciwił się prokurator i wymierzenie mu uzgodnionej z nim kary, mimo że okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanego przestępstwa budziły wątpliwości co do wypełnienia znamion zarzucanego czynu zabronionego. W konkluzji autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarzutowi kasacji nie można odmówić słuszności. Istotnie, uwzględnienie wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego i wymierzenie określonej kary, złożonego w trybie art. art. 387 § 2 k.p.k., może nastąpić wtedy tylko, gdy okoliczności popełnienia przez oskarżonego zarzucanego przestępstwa nie budzą wątpliwości co do wypełnienia znamion określonego czynu zabronionego. W sprawie niniejszej zarzucono P. Z. popełnienie występku z art. 233 § 6 k.k. polegającego na złożeniu fałszywego oświadczenia we wniosku o wydanie prawa

jazdy. Z brzmienia tego przepisu wynika, że warunkiem odpowiedzialności karnej za złożenie nieprawdziwego oświadczenia jest, między innymi to, aby przyjmujący oświadczenie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził o odpowiedzialności karnej za fałszywe oświadczenie i odebrał przyrzeczenie od osoby składającej oświadczenie. Upoważnienie do odebrania przyrzeczenia musi przewidywać ustawa, co z kolei wynika z utrwalonego orzecznictwa sądowego, w tym Sądu Najwyższego, respektującego wyrażoną w art. 1 § 1 k.k. zasadę typizacji czynów tylko przez ustawę (*nullum crimen sine lege certa*, zob. wyroki Sądu Najwyższego z 18 maja 2009, IV KK 459/08, OSNKW 2009, z. 9, poz. 75, z 3 sierpnia 2006, III KK 133/06, Lex nr 193076, postanowienia Sądu Najwyższego z 2 lutego 2009, V KK 312/08, Lex nr 486536).

Tryb wydawania prawa jazdy reguluje ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (j.t. Dz.U. z 2015r., poz. 155 ze zm.). Jej przepisy nie zawierają upoważnienia organu administracji do odbierania od osób wnioskujących o wydanie prawa jazdy oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych co do podlegania zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych. Co prawda wzór wniosku o wydanie prawa jazdy przewiduje zamieszczenie w nim oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 k.k., że wobec osoby ubiegającej się nie obowiązuje sądowy zakaz prowadzenia pojazdów mechanicznych, ale powinność złożenia oświadczenia w tej kwestii wynika nie z przepisu ustawy, lecz z Rozporządzenia Ministra Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej z dnia 31 lipca 2012r. w sprawie wydawania dokumentów stwierdzających uprawnienia do kierowania pojazdami (Dz.U. z 2012r., poz. 1005 ze zm.). Regulacja ta, zamieszczona w akcie prawnym podustawowym, nie spełnia warunku ustawowej określoności typu przestępstwa (art. 42 ust. 1 Konstytucji RP i art. 1 § 1 k.k., por. uchwała Sądu Najwyższego z 19 sierpnia 1999, I KZP 22/99, OSNKW 1999, z. 9-10, poz. 51, postanowienie Sądu Najwyższego z 2 lutego 2004, V KK 168/03, OSNKW 2004, z. 3, poz. 29, wyrok Sądu Najwyższego z 3 sierpnia 2006, III KK 133/06, Lex nr 193076).

Trafnie zatem wykazano w kasacji, że organ administracji, do którego oskarżony złożył wniosek o wydanie prawa jazdy, zawierający nieprawdziwe

oświadczenie o niepodleganiu sądowemu zakazowi prowadzenia pojazdów mechanicznych, nie był ustawowo umocowany do odbierania takiego oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej osoby, która je składa. W tym stanie rzeczy nie można było przyjąć, że przypisane oskarżonemu działanie wypełniło wszystkie znamiona ustawowe czynu zabronionego określonego w art. 233 § 6 k.k. Należało to zauważyć przy rozpoznaniu wniosku oskarżonego o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Obraza art. 387 § 1 i 2 k.p.k. w tym aspekcie miała istotny wpływ na treść wyroku wydanego przez Sąd Rejonowy. Z tych względów, uznając zasadność zarzutu kasacji, w uwzględnieniu zawartego w niej wniosku, Sąd Najwyższy uchylił zaskarżony wyrok i uniewinnił oskarżonego od popełnienia zarzuconego mu czynu.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 632 pkt. 2 k.p.k.